

VVD - Erik Kleinpenning

***Wanneer is de VVD niet lokaal en praktisch geweest? Heb je daar voorbeelden van?
Wanneer was de VVD bij moties en stemgedrag meer ideologisch dan praktisch?
Heb je daar voorbeelden van?***

Deze vragen beantwoord ik gemakshalve in één keer. We horen ook van collega's in den lande wel eens dat kiezers zeggen: "ik stem lokaal, want die weten beter wat er hier speelt". Alsof de fractie van de VVD iedere dag vanuit Den Haag naar Hattem rijdt om hier vervolgens zonder enige kennis van zaken met een landelijke bril politiek te bedrijven. Wij wonen en leven ook gewoon in Hattem, spreken inwoners en willen allemaal het beste voor onze stad. In de vijf jaar dat ik lokaal actief ben in de Hattemse politiek heeft de landelijke politiek zich nog nooit met ons bemoeid. Het is juist eerder andersom. Wij schrijven ons eigen verkiezingsprogramma en bepalen onze eigen koers. Wat ons bindt zijn de liberale kernwaarden.

Wij zien onszelf juist als een hele praktische (of pragmatische) lokale partij, dus ik heb geen voorbeelden wanneer we dat niet zijn geweest. Natuurlijk zitten we vanuit onze kernwaarden en onze ideologie wel eens anders in de wedstrijd dan andere partijen (bijvoorbeeld bij de zondagsopenstelling), maar dat betekent niet dat we dan niet praktisch handelen.

Een vergelijkbare discussie was er tijdens deze campagne ook over de Hattemse afkomst van kandidaten. Het feit dat je een geboren en getogen Hattemer bent, maakt je nog geen goed politicus met goede ideeën voor de stad. Natuurlijk helpt het als je veel mensen kent en daardoor weet wat er in Hattem speelt, maar ook als hier je wieg niet heeft gestaan, zet je je met ziel en zaligheid in voor je de stad waar je woont en waar je kinderen opgroeien. We hebben dezelfde doelen en belangen.

***In welke mate spelen de waarden waar de VVD voor staat mee in raadsbesluiten?
Mochten die een rol spelen, wat zijn de waarden van de VVD die jullie als Hattemers laten meewegen?***

In ons verkiezingsprogramma hebben we niet voor niets onze liberale kernwaarden (vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid) prominent opgenomen. Daar toetsen wij al onze standpunten aan. Ik heb ook wel eens gezegd dat ik het liberale geluid in de Raad wil laten horen, ik heb nooit gezegd dat ik het VVD-geluid wil laten horen.

Momenteel lees ik het boek 'Liberalisme Lokaal'. Dit is een boek van De TeldersStichting, een wetenschappelijk bureau gelieerd aan de VVD. Dit boek helpt raadsleden en lokale bestuurders om hun liberale kompas te behouden bij lokale vraagstukken.

De twee lokale partijen hadden in Hattem 2395 stemmen. De overige stemmen, 4463 van in totaal 6858, gingen naar de partijen die hun roots hebben in de landelijke

politiek. Wat zegt dit jou?

Het politieke landschap in Hattem is de afgelopen acht jaar door de komst van twee lokale partijen natuurlijk enorm veranderd. Zij hebben nu vijf van de vijftien zetels. Ik constateer echter dat de VVD nu net als in 2018 weer twee zetels heeft. We hebben onze plek dus weten te behouden, terwijl we vijf jaar geleden met een nieuwe club een herstart moesten maken toen we niet eens in de Raad zaten.

Tweederde van de Hattemers stemt dus op partijen die hun roots hebben in de landelijke politiek. En daar kan Hattem ook van profiteren. Wij zien ons juist als lokaal plus, gezien onze goede contacten en korte lijntjes met de fracties in Gelderland en Den Haag.

De komst van lokale partijen zie ik als een goede zaak. Het dwingt ook de van oorsprong landelijke partijen om lokaal nog actiever de kiezer op te zoeken. We kunnen en moeten niet teren op landelijke kopstukken en landelijke campagnes. Wij weten veel beter wat hier speelt en moeten zichtbaar zijn in de wijken en bij de verenigingen. De tijd van achterover hangen is voorbij.

Arend Palland, ChristenUnie

'Ik merk dat ik het lastig vind om heel concreet op een aantal van de concrete vragen antwoord te geven. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik zie in de uitslag dat er een plek is voor zowel traditioneel waardengedreven partijen als opnieuw een winst voor lokale partijen. Goed bestuur vorm je als je balans aanbrengt tussen pragmatische en waardengedreven politiek.

Het klopt, bij ons vormen waarden een belangrijk uitgangspunt. Met name in de begroting hebben we dat gezien: Daarin hebben we twee principiële keuzes gemaakt die niet per se pragmatisch of populair zijn, maar vanuit waarden wel de juiste wat ons betreft. We hebben gekozen om voorzieningen voor kwetsbaren in Hattem op het gebied van zorg en ondersteuning bij financieel moeilijke situaties in stand te houden. Ook hebben we gekozen om niet in te teren op onze reserves, maar juist een deel van de OZB te gebruiken om onze spaarpot weer te vullen.

Het spanningsveld tussen direct resultaat en beleid dat consistent is door de jaren heen blijft ingewikkeld. Ik geloof in politiek die uitgaat van beginselen en waar je als partij ook aanspreekbaar op bent. Wat ik ingewikkeld vind is überhaupt het frame van 'lokaal' versus 'landelijk'. In mijn ogen doet die geen recht bijvoorbeeld aan alle Hattemers op de lijst van de ChristenUnie die in Hattem wonen, zich geworteld weten en iets willen betekenen voor onze stad. In die ogen kan ik ook niet zoveel met de tweedeling die je aanbrengt in de stemverdeling.

Volgens mij draait het er om dat we de kracht van veelkleurigheid zoeken. Als het gaat om praktische oplossing die hand in hand gaat met principiële afwegingen. Iets gewoon regelen en aan de andere kant ook integraal afwegen. Ik denk dat waardengedreven politiek en pragmatische politiek twee zijden zijn van dezelfde medaille. Het zou zonde zijn

als een van de twee zijden net zou doen of de andere kant niet bestaat en niet iets toevoegt aan de besluiten die genomen moeten worden.

Ik ben het wel volledig met je eens dat we het verhaal van waardengedreven politiek veel beter moeten vertellen. Laten we voorkomen dat we allemaal kopieën worden van elkaar, maar veel meer uit gaan van eigen kracht. Dan vul je elkaar aan, blijft het interessant en worden besluiten ook beter is mijn overtuiging.

Erwin Kwakkel, D66

‘Bijna tweederde van de Hattemse kiezers, 4463 van de 6858 stemmen, heeft gekozen voor een partij met landelijke wortels. Die kiezers hebben geen principiële bezwaar tegen een partij met een nationaal profiel, zolang die partij lokaal herkenbaar en relevant is. De tweedeling tussen lokaal en landelijk is dus minder scherp dan de analyse van de NOS suggereert.

En lokaal zijn wij. Voorbeelden van niet-lokale besluiten zijn er niet. D66 Hattem krijgt geen dictaten vanuit Den Haag. Iedereen die actief is binnen onze partij, als raads- of commissielid, wethouder of bestuurslid, is een Hattemer die zijn of haar wortels in deze gemeenschap heeft. Al jarenlang beoordelen wij elk dossier op inhoud: van woningbouw en verkeersveiligheid tot de gemeentelijke financiën en duurzaamheid. Dat is lokaal en praktisch werk, los van onze partijnaam.

Wel delen we een sociaalliberaal gedachtengoed. Wij staan voor persoonlijke vrijheid, goed onderwijs, duurzaamheid en een betrouwbare overheid.

Sophia Sanders-Riepma, CDA

‘Het CDA in Hattem is een lokale partij. Een partij van Hattemers en voor Hattemers. We hebben een eigen bestuur, eigen leden en een eigen politieke fractie. We zijn niet gebonden aan de partijlijn van het provinciale of het landelijke CDA maar gewoon geworteld in de Hattemse samenleving. Op onze lijst staan bekende gezichten en, wie naar ons verkiezingsprogramma kijkt, lokale onderwerpen. Wij putten onze inspiratie uit onze christen democratische beginselen. En dan gaat het om zaken als openheid, eerlijkheid, betrouwbaarheid en fatsoenlijk handelen. Bij ons kan iedereen mee doen. Wij doen een appél op onze Hattemers om dat ook te doen. Voor ons staat het belang van de samenleving voorop.

Iets anders is dat er in de media een frame is ontstaan -bewust of onbewust- waardoor het lijkt alsof alleen partijen zonder enige landelijke connectie -het predicaat ‘lokale partij’ mogen dragen. De naamgeving van ‘lokale partijen’ suggereert dat alleen zo’n partij opkomt voor de inwoners. En dat is niet terecht. Ook CDA Hattem is een lokale partij en komt op voor de inwoners. En dat geldt ook voor andere partijen met een landelijke binding. Al deze partijen zijn lokaal praktisch bezig geweest.

We zien in Hattem dat 2/3 van de stemmen is gegaan naar lokale partijen die ook toegang hebben tot vertegenwoordigers in de provinciale en landelijke politiek. De twee partijen zonder enige provinciale en landelijke binding, zijn inderdaad gegroeid, wat past in het huidige tijdsbeeld en beeldvorming over de landelijke politiek. In de afgelopen vier jaar, maar ook in de recente verkiezingscampagne hebben wij gezien dat bij alle partijen mensen actief zijn in het verenigingsleven, blijvend in contact staan met inwoners enzovoort. Kortom, allemaal mensen die in de Hattemse samenleving zijn geworteld. Dat op dit moment partijen zonder enige landelijke binding in Hattem de wind in de zeilen hebben, dat klopt wel. Wat daarbij een rol speelt is dat ze in de oppositie zaten, dat er landelijk een trend is van ontzuiling in de politiek en dat dat 'sentiment' een steeds grotere rol speelt bij keuzes in het stemlokaal.

André Borst, Algemeen Belang

Op welke momenten heb je gezien dat de partijen die hun roots hebben in de landelijke politiek niet praktisch lokaal waren?

'Dat was wel duidelijk toen het nieuwe college aantrad, slechts één wethouder had lokale roots. Dat gemis aan lokale kennis en achtergronden heeft de gemeente veel parten gespeeld in de afgelopen vier jaar, veel te weinig invloed vanuit de lokale bevolking, met als gevolg veel onvoldragen raadsvoorstellen en alle bestemmingsplannen naar de Raad van State.

(Wethouder Koen Castelein woont sinds 2016 in Hattem, red.)

De twee lokale partijen, zoals ze genoemd worden, hadden in Hattem 2395 stemmen. De overige stemmen, 4463 van in totaal 6858 stemmen, gingen naar de partijen die hun roots hebben in de landelijke politiek. Wat zegt dit jou?

'Dat de kiezers het anders willen, dat ze de lokale mensen in het bestuur willen hebben. De lokale partijen hebben 700 stemmen meer gekregen dan in 2022.'

De landelijke analyses geven verschillende redenen waarom mensen lokaal stemmen. Een van de redenen is, dat mensen die bij de Tweede Kamerverkiezingen op partijen hebben gestemd die plaatselijk niet meedoen, eerder stemmen op lokale partijen dan op anderen. In Hattem waren dat 2891 van de 8732 stemmen. Herken je dit in de gesprekken die je met kiezers hebt gevoerd?

'Nee, de mensen die ik heb gesproken kozen vanwege lokale onderwerpen, zoals de woonzorgzone en De Bongerd. Men was gewoon niet tevreden met het huidige college en de huidige coalitie.'

HattemCentraal en GroenLinks-PvdA wilden in deze fase van coalitievorming niet meewerken.